

Міністерство освіти та науки України
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

ТОМ 1

Суми
Сумський державний університет
2016

24851 тис. м³ за добу. Питома вага відведених (скинутих) стічних вод, які пропущені через очисні споруди 99,6%. Проходить повне біологічне (фізико-хімічне) очищення 98,8%, підлягають очистці 0,5%

1031,1 км - загальна протяжність каналізаційних мереж у Сумській області, з них 369,5 км - в аварійному стані (35,8%). У 2009 р загальна протяжність - 1010,7, з них 287,3 км в аварійному стані(28,3%)

СПОЖИВАННЯ МОЛОКА І РИЗИК СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ПАТОЛОГІЇ: РЕЗУЛЬТАТИ ПОШУКУ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ МЕТА-АНАЛІЗУ

Галушко Н.А., Галушко А.В.

Сумський державний університет, кафедра гігієни та екології

Рівень споживання молока в Україні з розрахунку на душу населення в 4,5 рази перевищує середньосвітовий показник. Між тим вважається, що споживання цього продукту може асоціюватися з ризиком серцево-судинних захворювань. У наукових базах міжнародних публікацій існує чимало великомасштабних епідеміологічних досліджень, присвячених вивченню цього питання, але їх результати досить диверсифіковані і часто суперечливі. У цієї ситуації сформулювати і обґрунтувати дослідницьку гіпотезу за допомогою традиційного описового огляду літератури не представляється можливим - такий підхід не використовує строгих наукових методів. В результаті такі огляди важко відтворюються і відображають лише суб'єктивну думку авторів. Проблема вирішується за допомогою прийомів мета-аналізу, який уявляє собою систематичний огляд літератури, заснований на кількісному синтезі первинних даних з метою отримання сумарних статистичних показників.

Мета і завдання: проведення систематизованого пошуку оригінальних досліджень для подальшого включення їх у мета-аналіз.

Матеріали і методи. Пошук досліджень проводився у відповідності до рекомендацій, викладених у "Meta-analysis of Observational Studies in Epidemiology A Proposal for Reporting" (Stroup D.F. et al., 2000), з використанням англійської текстової бази наукових публікацій PubMed. Спочатку пошук проводили з використанням ключових слів та аббревіатур: dairy, milk, CVD, CHD, stroke, mortality, death, cohort, prospective.

З первинного переліку публікацій були виключені дослідження тварин, дітей та хворих на серцево-судинну патологію. В подальшому використовували наступні критерії пошуку: оригінальне дослідження; вивчення загальної популяції; валідаційний метод оцінки харчування; оцінка відносного ризику фатальних та нефатальних серцево-судинних захворювань; наявність даних про кількість спожитого молока; врахування факторів, які можуть впливати на результати дослідження.

Результати. З первинного переліку публікацій (985) нами обрано 10 досліджень, які відповідали критеріям відбору. Серед цих досліджень 2 були проведені у США, 6 - в Європі, 1 - в Японії, 1 - в Австралії. Тривалість спостережень варіювала від 10 до 26 років. Загальна кількість учасників спостереження - 592815, загальна кількість фатальних та нефатальних випадків серцево-судинної патології - 34929.

У трьох з десяти обраних досліджень не встановлено будь-якого зв'язку між споживанням молока та ризиком серцево-судинної патології. У шести дослідженнях показано зворотній зв'язок між споживанням молокопродуктів і ризиком серцево-судинної патології, в одному дослідженні зв'язок був прямий.